

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2018. gada 13. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesiskā sadarbība krimināllietās –
Pamatlēmums 2002/584/TI – Eiropas apcietināšanas orderis – 4. panta 6. punkts –
Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvās neizpildes pamats – Noziedzīgs nodarījums, kas ir pamatā
brīvības atņemšanas soda piespriešanai izsniegšanas valstī un kas izpildes valstī ir sodāms vienīgi ar
naudas sodu

Lietā C-514/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *cour d'appel de Liège* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 3. augustā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 23. augustā, tiesvedībā par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, kurš izsniegts attiecībā uz

Marin-Simion Sut,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus (referente), tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadžiev*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerālvokāts: Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 21. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *M.-S. Sut* vārdā – *R. Destexhe, avocate*,
- Beļģijas valdības vārdā – *C. Van Lul* un *C. Pochet*, kā arī *J.-C. Halleux*, pārstāvji, kam palīdz *J. Maggio*, eksperte,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Möller*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *J. García-Valdecasas Dorrego*, pārstāve,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *J. Langer*, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā – *C. Pesendorfer*, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – franču.

- Rumānijas valdības vārdā – *C.-R. Canțăr*, kā arī *E. Gane*, *R.-M. Mangu* un *L. Lițu*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *R. Troosters* un *S. Grünheid*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 6. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.), (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2002/584”) 4. panta 6. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera izpildi Beļģijā, ko 2011. gada 26. augustā Rumānijas iestādes izdevušas attiecībā uz *Marin-Simion Sut*.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Pamatlēmums 2002/584

- 3 Pamatlēmuma 2002/584 5., 6. un 10. apsvērumi ir izteikti šādi:
 - “(5) Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.
 - (6) Eiropas apcietināšanas orderis, kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzišanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības “stūrakmeni”.
 - [..]
 - (10) Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība [uzticēšanās]. [..”
- 4 Šī pamatlēmuma 1. panta “Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt” 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.”

5 Minētā pamatlēmuma 3. pantā ir uzskaitīti trīs Eiropas apcietināšanas ordera obligātas neizpildīšanas pamati.

6 Tā paša pamatlēmuma 4. pantā “Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvas neizpildīšanas pamats” minētie pamati ir noteikti septiņos punktos. Šā panta 6. punktā šajā ziņā ir noteikts:

“Izpildes tiesu iestāde var atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu:

[..]

6. Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, ja pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir izpildes dalībvalsts pilsonis [valstspiederīgais] vai rezidents un šī valsts apņemas izpildīt spriedumu vai piespiedu līdzekli saskaņā ar tās tiesību aktiem.”

7 Pamatlēmuma 2002/584 5. pantā “Garantijas, kas izsniegšanas dalībvalstij jāsniedz īpašos gadījumos”, ir noteikts:

“Izpildes dalībvalsts tiesībās var noteikt, ka izpildes tiesu iestāde izpilda Eiropas apcietināšanas orderi ar šādiem nosacījumiem:

[..]

3. Ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis tās kriminālvajāšanai, ir izpildes dalībvalsts pilsonis [valstspiederīgais] vai rezidents, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka personu, pēc tās nopratināšanas, nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī.”

Pamatlēmums 2008/909

8 Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā (OV 2008, L 327, 27. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.), (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2008/909”) 12. apsvērumā ir noteikts:

“Šis pamatlēmums būtu jāpiemēro *mutatis mutandis* arī sodu izpildei lietās, uz ko attiecas 4. panta 6. punkts un 5. panta 3. punkts [Pamatlēmumā 2002/584]. Tas *inter alia* nozīmē, ka, neskarot minēto pamatlēmumu, izpildes valsts varētu pārbaudīt neatzīšanas un neizpildes pamata esamību, kā noteikts šā pamatlēmuma 9. pantā, [..] veicot šo pārbaudi kā nosacījumu sprieduma atzīšanai un izpildei, lai apsvērtu, vai nodot personu vai izpildīt sodu gadījumos, kuri atbilst Pamatlēmuma [2002/584] 4. panta 6. punktam.”

9 Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 25. pantu, “neskarot Pamatlēmumu [2002/584], šā pamatlēmuma noteikumus piemēro *mutatis mutandis* tiktāl, ciktāl tie atbilst noteikumiem minētajā pamatlēmumā, sodu izpildei gadījumos, ja dalībvalsts apņemas izpildīt sodu lietās atbilstīgi 4. panta 6. punktam minētajā pamatlēmumā vai ja, rīkojoties saskaņā ar 5. panta 3. punktu minētajā pamatlēmumā, tā ir izvirzījusi nosacījumu, ka persona jānodod soda izciešanai attiecīgajā dalībvalstī, lai novērstu to, ka attiecīgā persona paliek nesodīta”.

Beļģijas tiesības

- 10 *Loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen* [2003. gada 19. decembra Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi] (*Moniteur belge*, 2013. gada 2. decembris; turpmāk tekstā – “Beļģijas Likums par Eiropas apcietināšanas orderi”) 6. panta 4. punktā, ar ko Beļģijas tiesībās ir transponēts Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkts, ir noteikts, ka izpilde var tikt atteikta, “ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, kad pieprasītā persona ir Beļģijas pavalstnieks vai Beļģijas rezidents un kad kompetentās Beļģijas iestādes apņemas izpildīt šo sodu vai drošības līdzekli atbilstoši Beļģijas tiesību aktiem”.
- 11 *Loi du 15 mai 2012 relative à l'application du principe de reconnaissance mutuelle des peines ou mesures privatives de liberté prononcées dans un État de l'Union européenne* [2012. gada 15. maija Likumā par Eiropas Savienības valstī pasludinātu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekļu savstarpējas atzišanas principa piemērošanu] (*Moniteur belge*, 2012. gada 8. jūnijs; turpmāk tekstā – “2012. gada 15. maija likums”), ar kuru Beļģijas tiesībās ir transponēts Pamatlēmums 2008/909, ir paredzēta iespēja pielāgot sodu, ja tā ilgums vai veids nav saderīgi ar Beļģijas tiesībām. Tomēr skaidri ir paredzēts, ka pielāgošanas gadījumā šim sodam vai šim drošības līdzeklim ir jāatbilst, cik vien iespējams, izdevējā valstī pasludinātajam sodam un ka to nevar aizstāt ar naudas sodu.
- 12 Šajā ziņā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Beļģijas *Cour constitutionnelle* [Konstitucionālā tiesa] 2014. gada 27. februāra spriedumā ir atzinusi, ka naudas sods kā kriminālsods pēc sava rakstura nav pielīdzināms brīvības atņemšanas sodam vai ar brīvības atņemšanu saistītam drošības līdzeklim un ka brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa aizstāšana ar naudas sodu būtu pretrunā tiesas spriedumu savstarpējas atzišanas principam.
- 13 No iesniedzējtiesas nolēmuma, kā arī no Beļģijas valdības apsvērumiem izriet arī, ka atbilstoši *loi relative à la police de la circulation routière* [Likuma par ceļu policiju] (*Moniteur belge*, 1968. gada 27. marts) 17. panta 1. punktam un 30. pantam noziedzīgie nodarījumi, uz ko attiecas attiecīgais Eiropas apcietināšanas orderis, ir sodāmi tikai ar naudas sodu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 14 Ar 2011. gada 8. jūnija spriedumu *Judecătoria Carei* (Karejas pirmās instances tiesa, Rumānija) piesprieda *M.-S. Sut*, Rumānijas pilsonim, brīvības atņemšanas sodu uz vienu gadu un diviem mēnešiem par transportlīdzekļa vadīšanu bez derīga reģistrācijas numura un bez derīgas vadītāja apliecības un par nelaiemes gadījuma izraisīšanu.
- 15 *M.-S. Sut* atstāja Rumāniju, lai dotos uz Franciju.
- 16 2011. gada 26. augustā Rumānijas iestādes izdeva Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz *M.-S. Sut*, lai viņš tiktu nodots 2011. gada 8. jūnija sprieduma izpildei.
- 17 2015. gada februārī *M.-S. Sut* devās uz Beļģiju, kur viņš kopš tā laika dzīvo un kopā ar savu sievu ir pašnodarbinātais.
- 18 2017. gada 13. jūlijā *tribunal de première instance de Liège* [Ljēžas pirmās instances tiesa] (Beļģija) prokurors prasīja nodot *M.-S. Sut*, lai izpildītu 2011. gada 26. augustā izsniegto Eiropas apcietināšanas orderi. Ar 2017. gada 13. jūlija vēstuli *M.-S. Sut* atteicās piekrist prasītajai nodošanai un pēc tam ar 2017. gada 14. jūlija vēstuli lūdza izpildīt sodu Beļģijā.

- 19 Ar 2017. gada 19. jūlija rīkojumu *tribunal de première instance de Liège* (Beļģija) izdeva rīkojumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.
- 20 *M.-S. Sut* iesniedza apelācijas sūdzību par šo rīkojumu *cour d'appel de Liège* (Beļģija), pamatojoties uz Beļģijas Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 6. panta 4. punktu, ar ko Beļģijas tiesībās ir transponēts Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkts.
- 21 Šajā ziņā iesniedzējtiesa vispirms konstatē, ka *M.-S. Sut* dzīvo Beļģijas teritorijā un viņam ar to ir ekonomiskas un ģimenes saiknes, tādējādi viņu var kvalificēt par “pieprasīto personu, kas paliek izpildes dalībvalstī” Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta izpratnē. Tālāk tā norāda, ka noziedzīgie nodarījumi, par ko *Judecatoria Carei* (Karejas pirmās instances tiesa) ir piespriedusi brīvības atņemšanas sodu, Beļģijā ir sodāmi vienīgi ar naudas sodu un, visbeidzot, ka 2012. gada 15. maija likumā, ar kuru Beļģijas tiesībās ir transponēts Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 3. punkts un kurā ir paredzēta iespēja pielāgot sodu, ja tā ilgums vai veids nav saderīgi ar Beļģijas tiesībām, skaidri ir aizliegts aizstāt brīvības atņemšanas sodu ar naudas sodu.
- 22 Balstoties uz pēdējiem minētajiem apstākļiem, Beļģijas prokuratūra nolēma, ka *Judecatoria Carei* (Karejas pirmās instances tiesa) piespriestais naudas sods nevar tikt izpildīts Beļģijā saskaņā ar Beļģijas tiesībām un ka tādējādi *M.-S. Sut* nevar atsaukties uz fakultatīvu atteikuma pamatu, kas norādīts Beļģijas Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 6. panta 4. punktā.
- 23 Tomēr iesniedzējtiesa šaubās, vai šāda interpretācija atbilst Tiesas judikatūrai, saskaņā ar kuru izpildes tiesu iestāde var piešķirt īpašu nozīmi iespējai palielināt pieprasītās personas sociālās reintegrācijas iespējas pēc šai personai piesprietā soda izciešanas (skat. it īpaši spriedumus, 2012. gada 5. septembris, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 32. punkts, kā arī 2017. gada 29. jūnijs, *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 21. punkts), vienlaikus nodrošinot izpildes valstī noteiktā soda izpildi, kā arī ievērojot Pamatlēmuma 2008/909 apsvērumus šajā ziņā, it īpaši tā 9. apsvērumu.
- 24 Šajos apstākļos *Cour d'appel de Liège* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:
- “Vai Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkts var tikt interpretēts tādējādi, ka tas nav piemērojams nodarījumiem, par kuriem izsniegšanas valsts tiesa ir piespriedusi brīvības atņemšanas sodu, ja tajā pat laikā par tiem pašiem nodarījumiem izpildes valstī ir paredzēts vienīgi naudas sods, un tas atbilstoši izpildes valsts iekšējām tiesībām nozīmē neiespējamību izpildīt brīvības atņemšanas sodu izpildes dalībvalstī un tādējādi negatīvi ietekmē notiesātās personas sociālo reintegrāciju un ģimenes, sociālās vai ekonomiskās un citas saites?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 25 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja – kā tas ir pamatlietā – persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, kas izsniegts, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, dzīvo izpildes dalībvalstī un tai ir ģimenes, sociālās un nodarbinātības saites ar to, izpildes tiesu iestāde var tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar minētās personas sociālo rehabilitāciju, atteikties izpildīt šo orderi pat tad, ja noziedzīgais nodarījums, uz kura pamata ir izsniegts minētais orderis, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem ir sodāms vienīgi naudas sodu.
- 26 Vispirms jāatgādina, ka Pamatlēmuma 2002/584 mērķis, kā it īpaši izriet no tā 1. panta 1. un 2. punkta un no tā 5. un 7. apsvēruma, ir aizvietot notiesāto vai aizdomās turamo personu daudzpusējas izdošanas sistēmu, kuras pamatā ir 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, ar notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas starp tiesu iestādēm sistēmu, lai pildītu spriedumus

vai veiktu kriminālvajāšanu, šo pēdējo minēto sistēmu balstot uz savstarpējās atzišanas principu (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 27 Tādējādi ar Pamatlēmumu 2002/584, ieviešot jaunu, vienkāršotu un iedarbīgāku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, ir mēģināts atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu savstarpējo uzticēšanos, kurai jābūt starp dalībvalstīm (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 40. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 28 Jomā, kas tiek regulēta ar Pamatlēmumu 2002/584, savstarpējas atzišanas princips, kā tas tostarp izriet no tā 6. apsvēruma, kas ir tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās “stūrakmens”, ir piemērots šī pamatlēmuma 1. panta 2. punktā, kurā ir paredzēts noteikums, saskaņā ar ko dalībvalstīm ir jāizpilda ikviens Eiropas apcietināšanas orderis, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī paša pamatlēmuma normām. Tādēļ izpildes tiesu iestādes principā var atteikties izpildīt šādu orderi vienīgi atbilstoši izsmēļoši uzskaitītajiem, Pamatlēmumā 2002/584 paredzētajiem neizpildes pamatiem, un Eiropas apcietināšanas ordera izpilde var tikt pakārtota tikai vienam no šī pamatlēmuma 5. pantā ierobežoti paredzētajiem nosacījumiem. Tādējādi Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir princips, bet izpildes atteikums tiek saprasts kā izņēmums, kas ir jāinterpretē šauri (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 41. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 29 Tādējādi Pamatlēmumā 2002/584 ir tieši norādīti Eiropas apcietināšanas ordera obligātās neizpildīšanas pamati (3. pants) un fakultatīvas neizpildīšanas pamati (4. un 4.a pants), kā arī garantijas, kas jāsniedz izsniegšanas dalībvalstij īpašos gadījumos (5. pants) (skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 42. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 30 Tādējādi, lai arī Pamatlēmuma 2002/584 sistēmas pamatā ir savstarpējās atzišanas princips, šī atzišana tomēr nenozīmē, ka būtu absolūts pienākums izsniegtu apcietināšanas orderi izpildīt. Minētā pamatlēmuma sistēmā, kā izriet tostarp no tā 4. pantā noteiktā, dalībvalstīm tiek dota iespēja īpašās situācijās atļaut kompetentajām tiesu iestādēm nolemt, ka piespriestais sods jāizpilda izpildes dalībvalsts teritorijā (spriedums, 2012. gada 5. septembris, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 It īpaši tas izriet no Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta, kurā ir paredzēts Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvas neizpildes pamats, saskaņā ar ko izpildes tiesu iestāde var atteikt šāda ordera izpildi, kurš izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildīšanai, ja pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir izpildes dalībvalsts valstspiederīgais vai tās rezidents [tajā dzīvo] un ja šī valsts apņemas izpildīt šo sodu vai drošības līdzekli saskaņā ar savām iekšējām tiesībām.
- 32 Tādējādi no šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka šī fakultatīvā neizpildīšanas pamata piemērošana ir atkarīga no divu nosacījumu izpildes, proti, pirmkārt, ka pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir tās valstspiederīgā vai tās rezidents [tajā dzīvo] un, otrkārt, ka šī valsts apņemas izpildīt šo sodu vai šo drošības līdzekli saskaņā ar savām iekšējām tiesībām.
- 33 Turklāt, kā Tiesa ir jau norādījusi, no Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta formulējuma, it īpaši no vārda “var”, izriet arī, ka pat tad, ja dalībvalsts ir izvēlējusies šo tiesību normu transponēt iekšējās tiesībās, izpildes tiesu iestādei tomēr ir jābūt novērtējuma brīvībai attiecībā uz jautājumu, vai var atteikt izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi. Šajā sakarā šai iestādei būtu jāņem vērā šajā tiesību normā noteiktais fakultatīvas neizpildes pamata mērķis, kas saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru ir

ļaut izpildes tiesu iestādei piešķirt īpašu nozīmi iespējai vairot pieprasītās personas sociālās reintegrācijas iespējas pēc pēdējai minētajai piespriestā soda izciešanas (skat. spriedumu, 2017. gada 29. jūnijs, *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 34 Pirmkārt, attiecībā uz pirmo nosacījumu, kas paredzēts Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā, Tiesa jau ir precizējusi, ka pieprasītā persona ir izpildes dalībvalsts “rezidents”, ja tā tajā faktiski dzīvo un tā tajā “paliek” – ja, uzturoties noteiktu laiku šajā dalībvalstī, tai ir radušās līdzīgas pakāpes saiknes ar šo valsti, kādas ir rezidentam (spriedums, 2008. gada 17. jūlijs, *Kozłowski*, C-66/08, EU:C:2008:437, 54. punkts).
- 35 Otrkārt, attiecībā uz Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā paredzēto otro nosacījumu, kā Tiesa jau ir norādījusi, no šīs normas formulējuma izriet, ka jebkura atteikuma izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi priekšnoteikums ir izpildes dalībvalsts patiesa apņemšanās izpildīt brīvības atņemšanas sodu, kas ir pasludināts pret pieprasīto personu. No tā izriet, ka pirms ikviena atteikuma izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi izpildes tiesu iestādei ir jāpārbauda iespēja faktiski izpildīt minēto brīvības atņemšanas sodu atbilstīgi savām iekšējām tiesībām. Gadījumā, ja izpildes dalībvalstij nav iespējams apņemties faktiski izpildīt sodu, izpildes tiesu iestādei ir jāizpilda Eiropas apcietināšanas orderis un līdz ar to jānodod pieprasītā persona izsniegšanas dalībvalstij (spriedums, 2017. gada 29. jūnijs, *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 22. punkts).
- 36 Ja izpildes tiesu iestāde konstatē, ka abi iepriekš minētie nosacījumi ir izpildīti, tai ir jānovērtē, vai pastāv likumīgas intereses, kas pamato to, ka izsniegšanas dalībvalstī uzliktais sods tiktu izpildīts izpildes dalībvalsts teritorijā (skat. spriedumu, 2008. gada 17. jūlijs, *Kozłowski*, C-66/08, EU:C:2008:437, 44. punkts). Šis vērtējums ļauj minētajai iestādei ņemt vērā Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta mērķi, kā tas ir izklāstīts šīs sprieduma 33. punktā.
- 37 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka izpildes tiesu iestādei piešķirtās tiesības atteikt, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu, nodot pieprasīto personu, var tikt īstenotas vienīgi, ja šī tiesu iestāde vispirms pārbauda, pirmkārt, ka uz šo personu attiecas šī tiesību norma šī sprieduma 34. punktā paredzētajā izpratnē un, otrkārt, ka izpildes dalībvalsts pret šo personu pasludinātais brīvības atņemšanas sods faktiski var tikt izpildīts izpildes dalībvalstī, un pēc tam izvērtē, vai pastāv likumīga interese, kas pamato to, ka izpildes dalībvalstī piespriestais sods tiek izpildīts izpildes dalībvalsts teritorijā.
- 38 Pamatlietā iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka *M.-S. Sut* ir Beļģijas rezidents Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta izpratnē. Tātad jāuzskata, ka Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta piemērošanas pirmais nosacījums ir izpildīts.
- 39 Attiecībā uz otro nosacījumu iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka noziedzīgie nodarījumi, kas ir pamatā Eiropas apcietināšanas orderim, Beļģijā nav sodāmi ar brīvības atņemšanas sodu, bet gan ar naudas sodu.
- 40 Kā izriet no uzdotā jautājuma formulējuma, iesniedzējtiesa uzskata, ka šāds apstāklis nozīmē, ka Beļģijas Karaliste nevar apņemties izpildīt šo sodu saskaņā ar savām iekšējām tiesībām Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkta izpratnē.
- 41 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā nav ietverts neviens elements, kas ļautu šajā tiesību normā paredzēto otro nosacījumu interpretēt tādējādi, ka tas automātiski ir šķērslis tam, lai izpildes dalībvalsts tiesu iestāde varētu atteikt izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, jo šīs dalībvalsts tiesībās par tādu noziedzīgu nodarījumu, kāds ir minētā ordera pamatā, ir paredzēts vienīgi naudas sods. No paša tās formulējuma izriet, ka šajā tiesību normā ir prasīts vienkārši, lai izpildes dalībvalsts apņemtos izpildīt izsniegtā Eiropas apcietināšanas orderi paredzēto brīvības atņemšanas sodu saskaņā ar savām iekšējām tiesībām.

- 42 Otrkārt, jāatgādina, ka tad, ja dalībvalstis izvēlas transponēt iekšējās tiesībās Pamatlēmuma 2002/584 4. pantu, tām, ieviešot šo tiesību normu un it īpaši tās 6. punktu, obligāti ir zināma rīcības brīvība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 6. oktobris, *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 61. punkts).
- 43 Šādos apstākļos, kā Tiesa jau ir norādījusi, valsts likumdevējs, kas atbilstoši minētā pamatlēmuma 4. pantā tam piešķirtajām iespējām izvēlas ierobežot situācijas, kurās tā valsts izpildes tiesu iestāde var atteikt nodot pieprasīto personu, tikai pastiprina ar šo pamatlēmumu ieviesto nodošanas sistēmu, lai nodrošinātu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu (spriedums, 2009. gada 6. oktobris, *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 58. punkts).
- 44 Ierobežojot situācijas, kurās izpildes tiesu iestāde var atteikt izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, šādi tiesību akti tikai atvieglo pieprasīto personu nodošanu saskaņā ar savstarpējās atzīšanas principu, kas ir noteikts Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 2. punktā un kas ir būtiska ar šo lēmumu ieviesta norma (spriedums, 2009. gada 6. oktobris, *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 59. punkts).
- 45 Tādējādi dalībvalsts likumdevējs ir tiesīgs ieviest Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā paredzēto fakultatīvas neizpildīšanas pamatu, paredzot, ka gadījumā, ja Eiropas apcietināšanas ordera pamatā esošs noziedzīgs nodarījums šajā dalībvalstī ir sodāms vienīgi ar naudas sodu, tā nevar apņemties izpildīt brīvības atņemšanas sodu saistībā ar minēto pantu.
- 46 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, ja Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā noteiktā fakultatīvas neizpildes pamata mērķis it īpaši ir ļaut izpildes tiesu iestādei piešķirt īpašu nozīmi iespējai palielināt pieprasītās personas iespējas reintegrēties sabiedrībā pēc tai piesprietā soda beigām, bet šāds mērķis, lai arī cik tas nebūtu svarīgs, nevar novērst to, ka dalībvalstis, izpildot šo pamatlēmumu, atbilstoši tā 1. panta 2. punktā norādītās būtiskās normas nozīmei ierobežo situācijas, kurās būtu iespējams atteikt personas, uz kuru attiecas minētā 4. panta 6. punkts, nodošanu (skat. spriedumu, 2009. gada 6. oktobris, *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 47 Treškārt, lai gan, pieņemot Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu, Savienības likumdevējs ir gribējis atļaut dalībvalstīm atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, lai atvieglotu pieprasīto personu sociālo reintegrāciju, tomēr šajā pašā tiesību normā tas ir noteicis šo atteikuma pamatu piemērošanas nosacījumus, proti, tostarp valsts apņemas faktiski izpildīt brīvības atņemšanas sodu, kas piespriests pieprasītajai personai, lai nodrošinātu uzliktā soda izpildi un tādējādi novērstu jebkādu šīs personas nesodīšanas risku.
- 48 Visbeidzot jāprecizē, kā to ir darījis ģenerāladvokāts secinājumu 82. un 83. punktā, ka neviena no Pamatlēmuma 2008/909 normām nevar ietekmēt ne Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā noteiktā fakultatīvas neizpildīšanas pamata piemērojamību, ne tā piemērošanas noteikumus. Lai gan atbilstoši Pamatlēmuma 2008/909 25. pantam tā noteikumi *mutatis mutandis* ir piemērojami piespriepto sodu izpildei gadījumos, kad dalībvalsts apņemas izpildīt piespriepto sodu saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu, Savienības likumdevējs ir skaidri paredzējis, ka šīs tiesību normas ir piemērojamas vienīgi, ciktāl tās ir saderīgas ar Savienības normām.
- 49 Šādos apstākļos izpildes tiesu iestādei, kurai vienīgajai ir kompetence interpretēt valsts tiesības, saskaņā ar šī sprieduma 36. punktu, izdarot pārbaudi, kas tai ir jāveic, lai atteiktu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatoties uz Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu, ir jāpārlicinās, ka, lai gan noziedzīgais nodarījums, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, atbilstoši valsts tiesībām ir sodāms vienīgi ar naudas sodu, šīs tiesības tomēr ļauj faktiski izpildīt izsniegšanas dalībvalsts pasludināto brīvības atņemšanas sodu personai, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.

50 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja – kā tas ir pamatlietā – persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, kas izsniegts, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, dzīvo izpildes dalībvalstī un tai ir ģimenes, sociālās un nodarbinātības saites ar to, izpildes tiesu iestāde var tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar minētās personas sociālo rehabilitāciju, atteikties izpildīt šo orderi pat tad, ja noziedzīgais nodarījums, uz kura pamata ir izsniegts minētais orderis, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem ir sodāms vienīgi naudas sodu, ja saskaņā ar šīm pašām valsts tiesībām šis apstāklis nav šķērslis šajā dalībvalstī faktiski izpildīt pieprasītajai personai piespriesto brīvības atņemšanas sodu, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), 4. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja – kā tas ir pamatlietā – persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, kas izsniegts, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, dzīvo izpildes dalībvalstī un tai ir ģimenes, sociālās un nodarbinātības saites ar to, izpildes tiesu iestāde var tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar minētās personas sociālo rehabilitāciju, atteikties izpildīt šo orderi pat tad, ja noziedzīgais nodarījums, uz kura pamata ir izsniegts minētais orderis, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem ir sodāms vienīgi naudas sodu, ja saskaņā ar šīm pašām valsts tiesībām šis apstāklis nav šķērslis šajā dalībvalstī faktiski izpildīt pieprasītajai personai piespriesto brīvības atņemšanas sodu, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

[Paraksti]